

Solsona

Any Sant Pere Claver

Se'n celebren 125 anys de la canonització

Josep Castellà i Gené
Verdú

La vila lleidatana de Verdú va viure el diumenge 13 de gener una gran jornada festiva amb motiu de l'acte inaugural de l'Any de Sant Pere Claver, ja que aquest 2013 es compleixen els 125 anys de la canonització de l'«apòstol dels negres», un missioner jesuïta de caritat heroica que va viure durant quaranta anys la seva vocació d'«esclau dels esclaus». La diòcesi de Solsona, els Amics de Sant Pere Claver i els pares jesuïtes programen una sèrie d'activitats que es desenvoluparan al llarg de tot l'exercici amb peregrinacions i diversitat d'actes per a grups, parròquies i col·lectius.

La cerimònia oficial d'obertura de l'any es va celebrar al temple parroquial de Santa Maria de Verdú. Després de l'entrada de la reliquïa de sant Pere Claver s'oficià una solemne Eucaristia, amb l'assistència del bisbe de Solsona, Xavier Novell, i presidida pel superior provincial dels Jesuïtes de Catalunya, P. Lluís Magriñà, juntament amb el rector de Verdú, Mn. Ramon Roca, a més d'una vintena de jesuïtes de la província catalana, i el diaca Joan Novell.

En l'homília, el P. Magriñà va destacar l'inici i la importància dels actes dedicats a sant Pere Claver en els 125 anys de la seva canonització, fent una breu biografia de la vida d'aquest fill de la vila de Verdú, «les paraules del

«Exercí l'apostolat entre malalts, empresonats i especialment esclaus negres que venien d'Àfrica»

qual ens segueixen anunciant avui la paraula de Déu». En les ofrenes es presentaren les biografies, els goigs i el cartell d'aquests 125 anys. A la festa celebrada amb gran presència de fidels que omplien el temple, hi van assistir l'alcalde de la vila, Josep Riera, i membres del consistori, a més del president de l'Associació d'Amics de Sant Pere Claver, David Tous, i membres de la junta.

En la cloenda de la jornada, el bisbe Novell va anunciar la pròxima visita pastoral a l'arxiprestat de Tàrraga,

durant la qual es promouran iniciatives per conèixer i divulgar més encara la figura de Pere Claver. Tal com va dir el rector de Verdú, «és ara l'hora, verdunins, d'anar tots junts fent camí amb sant Pere Claver». La festa va acabar amb el cant dels Goigs i la veneració de la reliquïa que es guarda al seu santuari.

Entre d'altres actes previstos durant l'any s'inaugurarà l'Alberg Sant Pere Claver, per acollir els grups de pelegrins que fan el Camí Ignasià. Aquest alberg està situat al costat mateix del santuari de Sant Pere Claver, on hi ha l'església amb la pila baptismal on fou batejat el sant. A la primera planta i al claustre, es pot visitar el museu, on hi ha la partida baptismal, i molta documentació escrita i gràfica; l'habitació on nasqué l'infant Pere Claver, on es pot venerar la santa reliquïa de la costella del sant, dins de l'arqueta en què va ser transportada des de Cartagena d'Índies fins a Verdú. Els actes de commemoració de l'Any de Sant Pere Claver es perllongaran fins al 15 de gener del 2014.

Apunt biogràfic

Pere Claver i Sobocano, el nom secular del qual era Pere Claver i Corberó, va néixer a Verdú un 26 de juny del 1580. Va ingressar a la Companyia de Jesús l'any 1602 i, no sense abans haver passat per Montserrat, es va embarcar cap a Amèrica havent també estudiat a Girona, a Mallorca i Barcelona on, sota el mestratge d'Alfonso Rodríguez, passà a estudiar teologia.

La seva vocació religiosa el va portar a anar-se'n de missioner a Nova Granada (Colòmbia). Acabà la formació a Bogotà i el 1615 s'instal·là a Cartagena d'Índies, on l'any següent va ser ordenat sacerdot. Exercí l'apostolat entre malalts, empresonats i especialment esclaus negres que venien d'Àfrica fent vot de ser sempre «l'esclau dels esclaus», procurant la seva formació religiosa i la seva integració a la societat colonial, fet que l'enfrontà amb els grups socials més benestants.

Pere Claver visqué sempre de manera austera, apaïvagant les penes dels més marginats i ajudant els malalts, fins que el dia 8 de setembre del 1654 a Cartagena d'Índies, als 74 anys, el Senyor el cridà al repòs etern.

L'any 1727 se'l proclamà Apòstol de les Índies Occidentals i és beatificat pel papa Pius IX el 16 de juliol del 1850, i després canonitzat per Lleó XIII, el 15 de gener del 1888. Sant Pere Claver, «l'apòstol dels esclaus», és venerat per l'Església catòlica romana, que l'elevà als altars, però també és considerat per l'Església evangèlica luterana d'Amèrica. Així se li reconegué la fecunda tasca ecumènica de la seva obra. A més és el patró de la nació de Colòmbia, on té dedicades diverses esglésies. Un dels llocs emblemàtics de pelegrinatge per tots els qui veneren aquest sant és la seva vila natal de Verdú. A la mateixa casa on nasqué es va aixecar una església que es convertí en el conegut santuari de la diòcesi solsonina.

La follia de l'amor

P. Josep Rambla
Jesuïta

Pere, un català, cristià, jesuïta de les darreries del segle XVI i mitjan XVII. Un home que surt de Verdú, tocant Tàrraga, i passant per Barcelona, Tarragona, Girona, Palma de Mallorca, s'embarca

cap a les Amèriques, i consumeix els millors anys de la seva vida, com a «esclau dels negres per sempre»... Què ens diu avui?

Amor sense estalvi. Pere, sovint, havia demanat a la pregària estimar «més» el Senyor per seguir-lo «millor», estimant els germans. Quina bogeria emprar tota la vida dedicat als negres esclaus sense càlcul i sense estalviar ni la salut, ni la comoditat, ni la bona fama. Un amor boig, a contracorrent d'uns cristians que discutien si els negres tenien ànima, si eren éssers humans, i els tenien com a pura mercaderia per fer-los esclaus... Fins i tot hi havia companys jesuïtes que pensaven de Pere: «És un sant, però li falta prudència...» I ell va fent amb humilitat i silenci. «Curt de paraules, pròdig d'heroisme», l'legim en un monument de Verdú.

La identitat de Pere: els pobres. «Bona Notícia per als pobres» és el document d'identitat de Pere, bon deixeble de Jesús. Totes les hores del dia i tots els dies de la vida els consagra a aquells negres africans que arriben a Cartagena (si no han mort en ruta!) com a esclaus. Pere els abraça, cobreix la seva nuesa amb el

mantell, els guareix i els revifa (i per això té botes de vi a la cel·la). Aquesta vida costa d'empassar a qui no té les entranyes de Jesús... Que persones benestants de Cartagena hagin de fer cua per confessar-se juntament amb aquells negres «repugnants», i esperar el torn enmig d'ells! Pere no sabia gaire de grans projectes, de predíquies eloqüents, ni de denúncies... Cadascú amb el seu carisma. Ell, amb el servei humil, personal, eficaç, afectuós, heroic. Talment, que en morir, els negres poden dir: «Ha mort el nostre amic!»

La força de l'amistat. No és gaire coneguda l'arrel de la vocació de Pere. Doncs bé, tot va néixer d'una gran amistat amb el germà porter del col·legi de Mallorca. Una veritable amistat, profunda, humana, en sintonia de fe i de sentiments... Alfonso Rodríguez, el «llec», de conversa en conversa sap fer veure a Pere com el seu lloc és Amèrica... I Pere finalment s'ofereix per anar a les Índies... I, allà, no s'esbrava el record i l'escalf d'una amistat que l'acompanya sempre. En el document de la professió escrigué, al costat dels noms dels «mestres i advocats», Jesús, Maria, Josep... «i Alfons meu». De l'amistat fonda entre sant Alfons Rodríguez i Pere Claver en va néixer una vocació impressionant a les Índies... Sense la força d'aquesta amistat no s'entén sant Pere Claver.

Pere de cal Claver, tan nostre, tan de casa, tan senzill, tan cristià, avui, com va fer-ho amb ell Alfonso, dirigeix el nostre esguard vers els «negres», és a dir, els més pobres, que ja no els hem de cercar a Amèrica...